

نسب قاجاریه: حمله مغول را ورود بلامانع عده کثیری از قبایل ترک و تاتار را به ایران باز کرد و قبایلی که در راه

مقاصد چنگیز دست به کشتارهای بیرحمانه و قتل نفوس و نهب اموال مردم شهرها و دهستانهای ایران زده بودند در سایه قدرت نظامی مغول و سپس در سایه خدمتگذاری به ایلخانان مغول بسیاری از دشتهای و دامنه های سبز و خرم کوهستانهای فلات ایران وقفقازیه را برای سکونت خود انتخاب کردند و در مدت دو قرن حکومت ایلخانان در ایران با نقل و انتقالاتی که در محل سکونت این قبایل داده شد نژادهای مختلف تاتار و ترک به هم آمیختند به مناسبت نام محل سکونت و یا مناسبات اجتماعی اصطلاحات و نامهای جدیدی در مورد این قبایل بکار برده شد که از آن جمله ترکمان و اوزبک را می توان ذکر کرد. ترتاز تیمور که از لحاظ ضربت تاریخی بر پیکر اجتماع ملت ایران، مکمل حمله بیرحمانه مغول بود بار دیگر کشور ما را عرصه خودنمایی و آزمایش قدرت جنگجویی قبایل ترک و تاتار قرار داد و در این کشمکشها قبایل مختلط ترک و مغول با اصطلاحات جدید ترکمان و اوزبک و مانند آن در عرصه کارزار وارد شدند و بعضی از سران قبایل پاداش کشتارها و خونریزیهای را که به امر امیر تیمور گورکان در ایران و سایر ممالک آسیای غربی مرتکب شدند بصورت حکمرانی و فرماندهی سپاه و امثال آن از آن مرد خونخوار گرفتند و ترکمانان و قبایل هم نژاد آنان که تا حمله تیمور فقط از جنبه نظامی مورد توجه سلاطین عصر بودند به تدریج نقش سیاسی و فرمانروایی را اختیار کردند و در سراسر قفقازیه و دشتهای شمالی دریای خزر و ترکستان غربی و آذربایجان و آسیای صغیر و شامات و فلسطین حکومت هایی برای خود تشکیل دادند که بعضی از آنان مانند حکومت آل عثمان قدرت یافت و بتدریج به امپراطوری مقتدری مبدل شد. رواج زبان ترکی در آذربایجان و قفقازیه نشان می دهد که در تمام دوره سلطنت جانشینان تیمور در ایران و آسیای غربی این ناحیه مرکز ثقل حکومت بوده و قدر مسلم این است که آذربایجان یکی از بزرگترین اردوگاهها و مهمترین منبع ذخیره نظامی و محل تمرکز نیروهای مختلف به شمار می آمده و جانشینان تیمور تا زمانی که هنوز آثار تجزیه در امپراطوری آنان ظهور نکرده بود توجه خاص به این قسمت از متصرفات خود داشتند و این امر قبایلی را که در این ناحیه ساکن بودند خواه و ناخواه در مسیر جزر و مد حوادث سیاسی و کشمکشهای نظامی قرار داد و اولین آثار تجزیه دولت تیموری از این منطقه ظهور کرد و ترکمانان آق قویونلو و قراقویونلو تمام کوشش و نیروک خود را برای تسلط بر آذربایجان قفقازیه بکار انداختند و اندکی بعد قدرت های نظامی قابل ملاحظه ای از اجتماع قبایل تاتار و ترک در ترکستان غربی و دشتهای جنوب روسیه و شمال قفقازیه بوجود آمد که برای نفوذ به خاک ایران سلاطین صفویه را در فشار قرار داده و موجب جنگهای خونین و کشمکشهای دائمی گردیدند..